

Chakan Shikshan Mandal's

Arts & Commerce College, Chakan

Agarwadi Road, A/P. Chakan, Tal. Khed, Dist. Pune - 410 501

3rd Cycle

Assesment and Accreditation

Criterion-II

Teaching – Learning & Evaluation

KI :2.1 Student Enrolment and Profile

CHAKAN SHIKSHAN MANDAL'S

Arts & Commerce College, Chakan

Agarwadi Road, A/P. Chakan, Tal. Khed, Dist. Pune - 410 501

Affiliated to Savitribai Phule Pune University, (I. D. No. PU/PN/075-1989)

Website : www.csmaccc.com | Phone : 8087767451 | Email : csmaccc@rediffmail.com

Ref. No. CSMACCC / 214 /2022-23

Date : 20 / 06 /2023

DECLARATION

This is to declare that the information, reports, true copies of the supporting documents, numerical data etc. submitted/presented in this file is verified by Internal Quality Assurance Cell (IQAC) and is correct as per the records. This declaration is for purpose of NAAC accreditation of HEI for 3rd cycle period 2017-18 to 2021-22.

Date: 20 June 2023

Place: Chakan

Prof. Vikas Deshmukh
Coordinator
IQ.A.C.
Arts & Commerce College
Chakan, Tal-Khed, Dist-Pune.

Dr. Rajesh Latane
Principal
C.S.M.'s Arts & Commerce College
Chakan, Tal-Khed, Dist-Pune.

Principal,

Dr. Rajesh Latane

M. A. (English), SET, Ph.D.

Mob. : 9423327281, 7972698175

Email : rslatane@gmail.com

१९८८-८९ - FY B.Com. & S. C. B. Com. शासन मान्यतापत्र

महाराष्ट्र शासन

तात्काळ

मुख्य मंत्र्यांचे कार्यालय

23 FEB 1989

क्रमांक.....

संजीवनी-३५८७(६८३/८७) विधि-२
शिक्षण व सेवायोजन विभाग,
मंत्रालय वित्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- 15 FEB 1989

प्रति,
कूलसचिव,
पुणे विद्यापीठ, पुणे.

विषय:- १९८८-८९ या शैक्षणिक वर्षापासून वाणिज्य विद्याशाखेचे नवीन महाविद्यालय उघडण्यात परवानगी देण्याबाबत.

महोदय,

१९८८-८९ या वर्षापासून नवीन महाविद्यालये उघडण्याकरिता शासनाकडे पुणे विद्यापीठाकडून आलेल्या शिफारशीचा विचार करून तसेच या शैक्षणिक वर्षातही विद्यार्थ्यांना चाकण शिक्षण मंडळाने चाकण येथील महाविद्यालयात वाणिज्य विद्याशाखेत विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिलेला असल्यामुळे चाकण शिक्षण मंडळ या संस्थेत १९८८-८९ पासून खाली नमूद केल्याप्रमाणे नवीन महाविद्यालय सुरू करण्याकरिता आलेल्या अर्जावर महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९७४ च्या कलम ४३(४) व [५] अन्वये पुढील कार्यवाही करण्याची खास बाब म्हणून विद्यापीठात परवानगी देण्याचे शासनाने उरविले आहे.

महाविद्यालयाचे ठिकाण

विद्याशाखा

वर्ग

चाकण ता. खेड, जि. पुणे.

वाणिज्य

प्रथम वर्ष वाणिज्य व द्वितीय वर्ष वाणिज्य.

२. शासनाने संलग्नीकरणकरिता वर दिलेली परवानगी ही पुढील अटीवरच आहे :-

१. शासनाकडून वर निर्देशित केलेल्या महाविद्यालयात कुठलेही अनुदान देण्यात येणार नाही.
२. सदर वाणिज्य विद्याशाखेच्या त्रिवर्षीय पदवी परीक्षेच्या पहिल्या वर्षाच्या वर्गात कमीत कमी ४० विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला असेल [आदिवासी विभागातील महाविद्यालयांकरिता ही विद्यार्थी संख्या कमीत कमी ३० अशी आहे.] तरच तो वर्ग १९८८ -८९ पासून सुरू ठेवावा तसेच १९८८-८९ या शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटी होणा-या प्रथम वर्षाच्या विद्यापीठ परीक्षेत कमीत कमी ३० विद्यार्थी बसले पाहिजेत. [आदिवासी विभागातील महाविद्यालयांत कमीत कमी २२].

३. १९८८-८९ हे शैक्षणिक वर्ष सुरु होवून काही कालावधी लोटला असला तरीही संस्थेस चालू वर्षी विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिलेला असल्यामुळे विद्यापीठास विनंती करण्यांत येते की, या संस्थेस सदर महाविद्यालय १९८८-८९ पासून सुरु करण्यास परवानगी घावी. स्थानिक चौकशी समिती, रविवर्युटिव्ह कौन्सिल व सिनेट यांचा अहवाल विद्यापीठाकडून शासनाकडे प्राप्त झाल्यावर कलम ४३ [६] व [७] यानुसार अंतिम संलग्नीकरणे आदेश काढण्याबाबत शासनाकडून आवश्यक ती कार्यवाही केली जाईल.

४. विद्यापीठास अतिही कळविण्यात येत आहे की, संबंधित संस्थेस महाविद्यालय सुरु करण्याची परवानगी देतांना त्या संस्थेस विद्यापीठाने असे कळवावे की, जर ४० विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला असेल तरच प्रत्यक्षात वर्ग सुरु ठेवावेत. महाविद्यालयास पुढे देण्यात येणारे संलग्नीकरण ही अट पूर्ण करण्यावरच अवलंबून राहिल अन्यथा महाविद्यालयास संबंधित विद्या शाखा बंद करावी लागेल. कलम ४३ [६] व [७] अनुसार संलग्नीकरणाचा अंतिम प्रस्ताव शासनाकडे पाठविताना ही अट पूर्ण झाली किंवा नाही. याबद्दल प्रस्तावा मध्ये उल्लेख करावा अशी त्यांना विनंती करण्यात येत आहे.

पत्राची प्रत संबंधित व्यवस्थापनाकडे पाठविण्यात येत आहे.

आपला विश्वासू,

Ramji

[द. रा. साळी]
सहाय्यक सचिव, महाराष्ट्र शासन

सं. मि. १२/८९
२२/१२/८९
प्रत,

- १] शिक्षण संचालक [उच्च शिक्षण] महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- २] प्रशासनाधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान, पुणे विभाग, पुणे.
- ३] पाचार्य चाकण शिक्षण मंडळाचे वाणिज्य महाविद्यालय, चाकण ता. वेड, जि. पुणे.
- ४] निवड नसती.

पोकळे- १४२

प्रथम वर्षे कलाशाखा-शासन मंजूरी पत्र - १९९३-९४

म हा रा ष्ट्र शा स न

क्रमांक: एनजीसी-२५९३/५८७९/मसि-३.
उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ५ मे, १९९४.

प्रति,
कुलसचिव,
पुणे विद्यापीठ,
पुणे.

विषय :- सन १९९३-९४ या शैक्षणिक वर्षापासून कला,
विद्याशाखा परवानगी देण्याबाबत..

महोदय,

सन १९९३-९४ पासून राज्यातील अकूषी विद्यापीठाशी संलग्नित
महाविद्यालयांना कला, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखा उघडण्याकरिता शासनाकडे
प्राप्त झालेल्या शिफारशीचा विचार करून सन १९९३-९४ या शैक्षणिक वर्षापासून खाली
नमूद केल्याप्रमाणे नवीन कला विद्याशाखा उघडण्याकरिता आलेल्या अर्जावर पुणे
विद्यापीठाने पुणे यांना विद्यापीठ अधिनियम १९७७ च्या कलम [४] व [५] अन्वये
पुढील कार्यवाही करण्याची परवानगी देण्यात येत आहे.

महाविद्यालयाचे नांव

विद्याशाखा

चाकण शिक्षण मंडळाचे वाणिज्य
महा विद्यालय, चाकण, ता. खेड, जि. पुणे.

कला विद्याशाखा

शासनाने संलग्नीकरणकरिता वर दिलेली परवानगी ही पुढील अटींवरच
आहे :-

- [१] सदर विद्याशाखा सुरु करण्यास सध्या विना अनुदान तत्वावर परवानगी देण्यात
आली आहे. शासन निर्णय, क्र. एनजीसी-२०९१/[३५६७]/विशि-२[अ],
दिनांक ८ ऑगस्ट, १९९१ अन्वये लागू करण्यात आलेल्या सुत्रानुसार या
विद्याशाखा अनुदान संहिता तत्वावर आज्ञेच्या विचार यथावकाश करण्यात
येईल.
- [२] कला विद्याशाखे उघडण्याची परवानगी देण्यात आलेली आहे, त्या
विद्याशाखेच्या त्रिवर्षीय पदवी परीक्षेच्या पहिल्या वर्षाच्या वर्गात खाली

: २ :

दर्शिविल्याप्रमाणे विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला तरच वर्ग १९९३-९४ पासून
सुरु करावा.

- १] शहरी विभाग - ६०
- २] आदिवासी विभाग - ४०
- ३] ग्रामीण विभाग - ५०
- ४] महिला महाविद्यालय - ५०

तसेच १९९३-९४ या शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटी होणा-या प्रथम वर्षाच्या विद्यापीठ
परीक्षेत कमीत कमी खालीलप्रमाणे विद्यार्थी बसले पाहिजेत.

- १] शहरी विभाग - ५०
- २] आदिवासी विभाग - ३०
- ३] ग्रामीण विभाग - ४०
- ४] महिला महाविद्यालय - ४०

३. स्थानिक चौकशी समिती, कार्यकारी परिषद व सिनेट यांचा अहवाल
पुणे विद्यापीठाकडून प्राप्त झाल्यावर कलम ४३[६] व [७] यातुसार अंतिम
संलग्नीकरणाचे आदेश शासनाकडून निर्गमित करण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही
केली जाईल.

४. संबंधित संस्थेत कला विद्याशाखा सुरु करण्याची परवानगी देताना
त्या संस्थेकडून विद्यापीठाने असे निःसंदिग्धपणे कळवावे की, प्रवेश सध्या तात्पुरत्या
स्वस्मात देऊन जर ६० विद्यार्थी प्रवेश घेतले तरच प्रत्यक्षात वर्ग सुरु करावेत.
महाविद्यालयाला पुढे देण्यात येणारे संलग्नीकरण ही अट पूर्ण करण्यावर अवलंबून
राहिले. अन्यथा महाविद्यालयांना संबंधित विद्याशाखा बंद करावी लागेल.
कलम ४३[६] व [७] अनुसार संलग्नीकरणाचा अंतिम प्रस्ताव शासनाकडे
पाठविताना ही अट पूर्ण झाली किंवा नाही याबाबत प्रस्तावामध्ये उल्लेख
करावा अशी त्यांना विनंती करण्यात येत आहे.

पत्राची प्रत संबंधित व्यवस्थापनाकडे पाठविण्यात येत आहे.

आपला विश्वास,

[वि. ला. भोई]

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत, शिक्षण संचालक [उच्च शिक्षण], महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

प्रशासन अधिकारी [उच्च शिक्षण अनुदान], पुणे विभाग, पुणे,

प्रचार्य, चाकण शिक्षण मंडळाचे वाणिज्य महाविद्यालय, चाकण, ता. छेड, जि. पुणे.

१९८८-८९ - FY B.Com. & S. Y. B.Com. शासन मान्यतापत्र

महाराष्ट्र शासन

तात्काळ

क्रमांक

संजीवनी-३५८७ [६८३/८७] विभाग-२
शिक्षण व सेवायोजन विभाग,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक- 15 FEB 1989

मुख्य मंत्र्यांचे कार्यालय
23 FEB 1989
क्रमांक.....

प्रति,
कुलसचिव,
पुणे विद्यापीठ, पुणे.

विषय:- १९८८-८९ या शैक्षणिक वर्षापासून वाणिज्य विद्याशाखे नवीन महाविद्यालय उघडण्यात परवानगी देण्याबाबत.

महोदय,

१९८८-८९ या वर्षापासून नवीन महाविद्यालये उघडण्याकरिता शासनाकडे पुणे विद्यापीठाकडून आलेल्या शिस्तराशीचा विचार करून तसेच या शैक्षणिक वर्षातही विद्यार्थ्यांना चाकण शिक्षण मंडळाने चाकण येथील महाविद्यालयात वाणिज्य विद्याशाखेत विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिलेला असल्यामुळे चाकण शिक्षण मंडळ या संस्थेत १९८८-८९ पासून खाली नमूद केल्याप्रमाणे नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरिता आलेल्या अर्जावर महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९७४ च्या कलम ४३(४) व (५) अन्वये पुढील कार्यवाही करण्याची खास बाब म्हणून विद्यापीठात परवानगी देण्याचे शासनाने उरविले आहे.

महाविद्यालयाचे ठिकाण	विद्याशाखा	वर्ग
----------------------	------------	------

चाकण ता. खेड, जि. पुणे.	वाणिज्य	प्रथम वर्ष वाणिज्य व द्वितीय वर्ष वाणिज्य.
-------------------------	---------	--

२. शासनाने संलग्नीकरणकरिता वर दिलेली परवानगी ही पुढील अटीवरच आहे :-

- शासनाकडून वर निर्देशित केलेल्या महाविद्यालयात कुठलेही अनुदान देण्यात येणार नाही.
- सदर वाणिज्य विद्याशाखेच्या शि्षणीय पदवी परीक्षेच्या पहिल्या वर्षाच्या वर्गात कमीम कमी ४० विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला असेल [आदिवासी विभागातील महाविद्यालयांकरिता ही विद्यार्थी संख्या कमीत कमी ३० अशी आहे.] तरच तो वर्ग १९८८-८९ पासून सुरु ठेवावा तसेच १९८८-८९ या शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटी होणा-या प्रथम वर्षाच्या विद्यापीठ परीक्षेत कमीम कमी ३० विद्यार्थी बसले पाहिजेत. [आदिवासी विभागातील महाविद्यालयांत कमीम कमी २२].

- २ -
३. १९८८-८९ हे शैक्षणिक वर्ष सुरु होवून काही कालावधी लोटला असला तरीही संस्थेस चालू वर्षी विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिलेला असल्यामुळे विद्यापीठास विनंती करण्यांत येते की, या संस्थेस सदर महाविद्यालय १९८८-८९ पासून सुरु करण्यास परवानगी द्यावी. स्थानिक चौकशी समिती, एक्सिक्युटिव्ह कौन्सिल व सिनेट यांचा अहवाल विद्यापीठाकडून शासनाकडे प्राप्त झाल्यावर कलम ४३ [६] व [७] यानुसार अंतिम संलग्नीकरणे आदेश काढण्याबाबत शासनाकडून आवश्यक ती कार्यवाही केली जाईल.
४. विद्यापीठास असेही कळविण्यात येत आहे की, संबंधित संस्थेस महाविद्यालय सुरु करण्याची परवानगी देताना त्या संस्थेस विद्यापीठाने असे कळवावे की, जर ४० विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला असेल तरच प्रत्यक्षात वर्ग सुरु ठेवावेत. महाविद्यालयास पुढे देण्यात येणारे संलग्नीकरण ही अट पूर्ण करण्यावरच अवलंबून राहिल अन्यथा महाविद्यालयास संबंधित विद्या शाखा बंद करावी लागेल. कलम ४३ [६] व [७] अनुसार संलग्नीकरणाचा अंतिम प्रस्ताव शासनाकडे पाठविताना ही अट पूर्ण झाली किंवा नाही. याबद्दल प्रस्ताव मध्ये उल्लेख करावा अशी त्यांना विनंती करण्यात येत आहे.

पत्राची प्रत संबंधित व्यवस्थापनाकडे पाठविण्यात येत आहे.

आपला विश्वासू,

[द. रा. माळी]
सहाय्यक सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत मिळाली
२२/१२/८९
सप

प्रत,

- १] शिक्षण संचालक [उच्च शिक्षण] महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- २] प्रशासनाधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान, पुणे विभाग, पुणे.
- ३] पाचार्य चाकण शिक्षण मंडळाचे वाणिज्य महाविद्यालय, चाकण ता. वेड, जि. पुणे.

४] निवड नसती.

पोकळे- १४२

45

कला शाखा सुरु करणेसाठी
विद्यापीठ मान्यता पत्र व
संलग्नीकरण मान्यता पत्र
सन १९९३-९४ व ९४-९५.
(कला शाखा फक्त)

46

गणेशखिंड, पुणे-४११ ००९

दिनांक: १५ मार्च, १९९५

जा.प्र.सीए/चाकण/५०७

प्रति,

मा.प्र.बार्थ

चाकण शिक्षण मंडळाचे

शासनालय महाविद्यालय,

चाकण, ता.खेड

जि.पुणे

विषय: कला विद्याशाळा नव्याने सुरु करणेबाबत.

महोदय,

मला प्राप्त झालेल्या आदेशानुसार आपणास कळविण्यांत येते की, आपल्या महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष १९९३-९४ पासून कला विद्याशाळा (इंग्रजी (सक्तीचे) मराठी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, संस्कृतीचा इतिहास, मॅथॅमॅटिक्स, प्रि-रिक्वीझिटस) तसेच शैक्षणिक वर्ष १९९४-९५ पासून द्वितीय वर्ष कला शाळा सुरु करण्यास स्थानिक चौकशी समितीच्या अहवालातील आणि शासन पत्रात नमूद केलेल्या अटींची पूर्तता करण्याच्या अटीवर परवानगी देण्यात येत आहे.

सोबत: अहवालाची प्रत ()

अ.पू. वि. वि. वि.

(Signature)
कुलसचिवाकरिता.

प्रत माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सादर रवाना:-

१. मा.सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग, महाराष्ट्र शासन मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई- ४०० ०१२
२. संचालक विद्यापीठ क्रीडा मंडळ, पुणे-७
३. उपकुलसचिव, परिषदा - ५ प्रती
४. उपकुलसचिव, प्रवेश
५. उपकुलसचिव (विकास)
६. महास्यक कुलसचिव (शैक्षणिक पात्रता विभाग)
७. महास्यक कुलसचिव (सभा व दफ्तर)
८. कक्षाधिकारी संगणक विभाग
९. कक्षाधिकारी मान्यता विभाग
१०. कक्षाधिकारी विद्याशाळा व अभ्यासमंडळे विभाग
११. कक्षाधिकारी निवडणूक विभाग

- त्यांना विनंती की, महाविद्यालयाच्या यादीतील या महाविद्यालयास समावेश करावा ही विनंती.

दिलेल्या नवीन विद्याशाळाचा समोवेश करावा ही विनंती.

१२२१/१९९५/मा/-

Certified True Copy

PRINCIPAL
CSM's Arts & Commerce College
Chakan, Tal-Khed, Dist-Pune

स्थानिक चोक्षणी समिती अहवाल

५७

कला शाखा विस्ताराबाबत

अ) मर्यादाधारण :-

१. महाविद्यालयाचे नाव :

चाकण शिक्षण मंडळाचे, कला, वाणिज्य महाविद्यालय, चाकण मु.पो. चाकण, ता. खोड, जि. पणे

२. संलग्नीकरण अर्जाबाबतचा तपशिल :-

अ) जून १९९३ पासून प्रथम वर्ष कला वर्गाचा संलग्नीकरणाचा नव्याने विस्तार.

अ-यासक्रम	विषय	वि.संख्या
प्रथम वर्ष कला	इंग्रजी (सक्तीचे/आवश्यक), मराठी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, संस्कृतीचा इतिहास, मॅथमॅटिकल प्री-रिक्वीसीटस	४७

२. नैसर्गिक वाढीने संलग्नीकरणाचा विस्तार :-

जून १९९४ पासून द्वितीय वर्ष कला या वर्गाचा नैसर्गिक वाढीने विस्तार.

अ-यासक्रम	विषय	संख्या
द्वितीय वर्ष कला	बी.ए.(जनरल), इंग्रजी, मराठी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, संस्कृतीचा इतिहास, मॅथमॅटिकल प्री-रिक्वीसीटस	१५
द्वितीय वर्ष बी.ए.	मराठी (विशेष -१), मराठी (विशेष) मराठी (सामान्य), अर्थशास्त्र (सामान्य) अर्थशास्त्र, (विशेष-१), अर्थशास्त्र (विशेष-२)	१५

क) संलग्नीकरणाचे नुतनीकरण :- जून १९९४ पासून २ "अ" (१) प्रमाणे

द) ज्या दिनांकापासून संलग्नीकरणाचा विस्तार/नुतनीकरणासाठी **Continued True-C** आहे ता तपशिल : व तारीखा :

१) प्रथम वर्ष कला संलग्नीकरणाचा विस्तार अर्ज :

दि. २९.८.९२ सी.एस.एम./ए.सी.सी./८१/९२-९३ अन्वये

२) प्रथम वर्ष कला नुतनीकरण व द्वितीय वर्ष कला नैसर्गिक विस्तार अर्ज.

दि. ३०.८.१९९३ सी.एस.एम./ए.सी.सी./१२६/९३-९४ जा.क्र.अन्वये सादर

PRINCIPAL
CSM's Arts & Commerce
Chakan, Tal-Khed, Dist

48

११ शासकीय पूर्व परवानगी:

सन १९९३ पासून कला विद्याशाखासुर करण्यासाठी शासनाच्या दि.५ मे, १९९४ च्या एनजीसी/३५९३/५८७९/मशि ३ जा.क्र.च्या पत्रान्वये परवानगी देण्यात आली आहे.

१२ स्थानिक चौकशी समिती नियुक्ती तारीखा:-

: पुणे विद्यापीठाचे दि.१ जुलै, १९९४ चे सी.ए./११८९ जा.क्र.चे पत्र.

१३ शासन अनुदान व विनाअनुदान तत्वावर परवानगी दिलेले अभ्यासक्रम निहाय विषय :-

अ) अनुदान तत्वावर : नाही

१. विना अनुदान तत्वावर: कला शाखासुर करण्यास परवानगी मिळालेली आहे.

१४ अभ्यासक्रम निहाय व विषय निहाय अपेक्षित विद्यार्थी संख्या (जून १९९४ पासून)

अभ्यासक्रमाचे नाव विषय अपेक्षित संख्या

प्रथम वर्ष कला मराठी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, संस्कृतीचा इतिहास, मॅथेमॅटिकल प्री-क्वीझिटस ४७

द्वितीय वर्ष कला बी.ए.जनील इंग्रजी (आवश्यक), मराठी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, संस्कृतीचा इतिहास, मॅथेमॅटिकल प्री-रिक्वीझिटस १५

बी.ए.(स्पेशल) १५

मराठी (सामान्य) मराठी(विशेष-१) मराठी (विशेष-२), इतर तीन आवश्यक विषय

बी.ए.(स्पेशल) १५

अर्थशास्त्र (सामान्य) अर्थशास्त्र (विशेष-१), अर्थशास्त्र (विशेष-२) व इतर आवश्यक तीन विषय.

Certified True Copy

PRINCIPAL
CSM's Arts & Commerce Coll.
Chakan, Tal-Khed, Dist-Pune

७. संलग्नीकरणाच्या नुतनीकरणासाठी ज्या अभ्यासक्रमाविषयी अर्ज केलेला आहे त्या अभ्यासक्रम/विषय निहाय गेल्या तीन वर्षातील विद्यार्थी संख्या:-

49

१. शासकीय पूर्व परवानगी:

सन १९९३ पासून कला विद्याशाखा सुरु करण्यासाठी दि.५ मे, १९९४ च्या एनजीसी/३५९३/५८७९/मशि ३ जा.क्र. परवानगी देण्यात आली आहे.

४. स्थानिक चौकशी समिती नियुक्ती तारीख:-
: पुणे विद्यापीठाचे दि.१ जुलै, १९९४ चे सी.ए./११८९ ज

५. शासन अनुदान व विनाअनुदान तत्वावर परवानगी दिलेले निहाय विषय :-
अ) अनुदान तत्वावर : नाही
२. विना अनुदान तत्वावर: कला शाखा सुरु करण्यास परमिळालेली आहे.

६. अभ्यासक्रम निहाय व विषय निहाय अपेक्षित विद्यार्थी संख्या

अभ्यासक्रमाचे नाव	विषय	अपेक्षित संख्या
प्रथम वर्ष कला	मराठी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, संस्कृतीचा इतिहास, मॅगॅमॅटीकल प्री-क्वीझिट्स	४७
द्वितीय वर्ष कला	बी.ए.ज्जोल इंग्रजी (आवश्यक), मराठी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, संस्कृतीचा इतिहास, मॅगॅमॅटीकल प्री-क्वीझिट्स	१५
	बी.ए.(स्पेशल)	१५
	मराठी (सामान्य) मराठी(विशेष-१) मराठी (विशेष-२), इतर तीन आवश्यक विषय	१५
	बी.ए.(स्पेशल)	१५
	अर्थशास्त्र (सामान्य) अर्थशास्त्र (विशेष-१), अर्थशास्त्र (विशेष-२) व इतर आवश्यक तीन विषय	१५

७. संलग्निकरणाच्या त्तनीकरणासाठी ज्या अभ्यासक्रमाविषयी अर्ज केले त्या अभ्यासक्रम विषय निहाय गेल्या तीन वर्षातील विद्यार्थी संख्या:

अभ्यासक्रमाचे नाव	विषय	वर्ष	संख्या
प्रथम वर्ष कला	इंग्रजी (आवश्यक), मराठी, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास	११-९९	
		९२-९३	

Certified True Copy

PRINCIPAL
CSM's Arts & Commerce College
Chakan, Tal-Khed, Dist-Pune

संस्कृतीचा इतिहास,
मॅगमॅटीकल प्रीयरिक्वीझीटस

ज्या विषयासाठी जवळपास अध्यापनास सुविधा उपलब्ध असतील त्यासाठी तोच विषय त्या महाविद्यालयात शिक्षणविषयासाठी समर्थन: (मनुष्यवर्ग, प्रादेशिकेक गरजा दर्शवाव्यात)

नाकण येथील श्री.शिवजी विद्यामंदीर व कनिष्ठ महाविद्यालय, चाकण तालुका चाकण जवळ असलेल्या केंद्र या गावी असलेल्या वाणिज्य/कला शाखेच्या कनिष्ठ महाविद्यालयातून १२ वी परिक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या छूप मोठी आहे. या व राजगुरु येथील १२ वी कला शाखेतून उत्तीर्ण सर्व विद्यार्थ्यांना राजगुरु नगर हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय विद्यार्थी संख्येच्या मर्यादेनुसार समाविष्ट करून घेऊ शकत नाही. त्यामुळे ज्या विद्यार्थ्यांची उच्च शिक्षण घेण्याची बौद्धिक क्षमता असूनही त्यांना आर्थिक अडचणीमुळे पूर्णपणे सारख्या शहरात जाणे शक्य नसल्याने शिक्षणापासून वंचित रहावे लागते. म्हणून यामागील ज्या विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाच्या कला शाखेचे शिक्षण घ्यावयाचे आहे त्यांना उच्च शिक्षणापासून वंचित रहावे लागू नये याकरिता चाकण येथील महाविद्यालयात कला शाखेचा अभ्यासक्रम सुरु करणे अत्यंत गरजेचे होते.

(क) शिक्षक वर्ग

१. ज्या विषयाच्या विस्तारासाठी अर्ज केलेला आहे त्या अभ्यासक्रम निहाय विषयासाठी पूर्ण कालीन व अर्शाकालीन विद्यापीठ मान्यता प्राप्त अधिकच्या शिक्षकांची संख्या:-

अ) नैसर्गिक वाढ म्हणून विस्तारासाठी अर्ज केलेला अभ्यासक्रम

: जादा शिक्षक वर्गाची आवश्यकतेप्रमाणे नियुक्ती केली आहे.

ब) नैसर्गिक वाढीव्यतिरिक्त विस्तारासाठी अर्ज केलेला अभ्यासक्रम :-

अ) सन १९९३-९४ : महाविद्यालयात प्रा.एस.पी.म्हात्रे हे अनुभवी प्राध्यापक प्राचार्य म्हणून लाभले असून त्यांना प्राचार्य म्हणून विद्यापीठाची मान्यता मिळाली आहे. त्यांच्या व्यतिरिक्त मागील वर्षी (९३-९४) प्रथम वर्ष कला हा वर्ग सुरु करताना वाढलेल्या काही भराचा विद्यापीठाच्या नियमानुसार अधिक व अर्शाकालीन (सि.एच.पी.) शिक्षकांच्या नियुक्त्या विद्यापीठाच्या निवड समिती द्वारे केल्या गेल्या होत्या. त्यामध्ये प्रा.देशामुखा-इतिहास प्रा.कु.परदेशी प्रतिमा-राज्यशास्त्र, प्रा.रसाक, अर्थशास्त्र, प्रा.शेख, इंग्रजी, या प्राध्यापकांना विद्यापीठाची मान्यता मिळाली आहे. विद्यापीठाच्या वेळापत्रकाप्रमाणे कार्यभाराचे व्यवस्थितपणे वाटप झालेले दिसते. त्यामध्ये प्रा.कसेबे यांच्या मान्यतेचा अर्ज विद्यापीठाकडे पाठविलेला असून त्याबाबत विद्यापीठाकडून अद्यापी अंतिम मान्यता पत्र उपलब्ध झालेले नाही.

Certified True Copy

PRINCIPAL

CSM's Arts & Commerce College
Chakan, Tal-Khed, Dist-Pune

ब) सन १९९४-९५: सन १९९३-९४ मध्ये कला शाखेसाठी प्राचार्य नियुक्ती

प्रा. रसाळ यांची सन १९९४-९५ साठी परत नेमणूक केलेली आहे. त्याचबरोबरीत विद्यापीठाच्या समितीसमोर मुलाखातीसाठी "इंग्रजी" विषयाच्या उमेदवारांमुळे मुलाखात पत्रे पाठविली होती परंतु, मुलाखातीसाठी एकही उमेदवार हजर नव्हता. त्यामुळे "इंग्रजी" विषयासाठी प्रा. रसाळ यांची नेमणूक स्थानिक निवड समितीद्वारे केली असून त्यांची मान्यता प्रस्ताव विद्यापीठाकडे पाठवून मिळाली आहे. त्यांना एम. ए. साठी आवश्यक ती उच्च श्रेणी नसल्याने इंग्रजी विषयासाठी नियुक्तीसाठी आवश्यक ती पात्रता असलेला अध्यापक नेमणे आवश्यक आहे. चालू वर्षाचे सर्व शिक्षकांचे प्रस्ताव विद्यापीठाकडे मान्यतेसाठी पाठविण्यात आले आहेत. बाकी सर्व शिक्षकांच्या नेमणूका विद्यापीठाच्या नियमांनुसार असून त्यांना विद्यापीठाच्या व शासनाच्या नियमांप्रमाणे दिले जाते.

उ) व्यवस्थापक: विस्तारासाठी ज्या अभ्यासक्रम/विषयासाठी अर्ज केलेला असेल त्याच्या अध्यापनासाठी उपलब्ध असलेला वगचि क्षेत्रफळ चौ.मी.मध्ये:-

अ) नैसर्गिक वाढीव व्यतीरीक्त विस्तारासाठी म्हणून आलेले विषय:-
१) सन १९९२ पासून प्रथम वर्ष कला हा कला शाखेचा वर्ग सुरु झाला. त्याकरिता उपलब्ध असलेल्या वगचि क्षेत्रफळ ३३.५ स्के.मी. इतके आहे. ते अध्यापनासाठी पुरेसे आहे.

ब) नैसर्गिक वाढीव म्हणून आलेले विषय/वर्ग

सन १९९४-९५ या शैक्षणिक वर्षापासून द्वितीय वर्ष कला हा नव्याने नैसर्गिक वाढीव म्हणून सुरु झालेला असून या वर्गास शिकविल्या जाणाऱ्या विषयाकरिता उपलब्ध असलेल्या वगचि क्षेत्रफळ ३३.५ इतके आहे. ते अध्यापन व्यवस्थेसाठी पुरेसे आहे.

क) ग्रंथालय:-

ज्या अभ्यासक्रमासाठी/विषयासाठी अर्ज केलेला आहे त्या अभ्यासक्रम-निहाय उपलब्ध असलेल्या पुस्तकांची किंमत. महाविद्यालयाने एका मोठ्या हॉलमध्ये ग्रंथालय व वाचनालयाची वेगळी सोय केली आहे. प्रथम वर्ष कला या वर्गाकरिता पुस्तके जरी पुरेशी असली तरी विद्यापीठाच्या नियमांप्रमाणे नवीन विद्यार्थ्यांसाठी पहिल्या वर्षी रु. १०,०००/- व पुढील तीन वर्षे दरसाल रु. ४,०००/- प्रमाणे होणाऱ्या किंमतीची पुस्तके ग्रंथालयात उपलब्ध असणे आवश्यक आहे. त्याप्रमाणे महाविद्यालयाने व्यवस्था करून पुढील तीन महिन्यात कला शाखेच्या विस्तारासाठी रु. ५,०००/- ची पुस्तके घेतली असल्याची पुस्तकांची यादी विद्यापीठाकडे किंमती सह पाठवून देऊन विद्यापीठात छात्री पटवून द्यावी.

Certified True Copy

(Signature)

PRINCIPAL

CSM's Arts & Commerce College,
Chakan, Tal-Khed, Dist-Pune

अभ्यासक्रम	विषय	पुस्तकांची किंमत
प्रथम व द्वितीय वर्ष कला	इंग्रजी मराठी (विषय १ व २ सह) अर्थशास्त्र (विषय १ व २ सह) इतिहास, राज्यशास्त्र, संस्कृतीचा इतिहास	र. पे. ४४९२ - ७५

१०. ज्या अभ्यासक्रमासाठी अर्ज केलेला आहे त्या अभ्यासक्रम निहाय नियतकालीकांची संख्या:-

अभ्यासक्रम	विषय नाव	नियतकालीकांची किंमत
प्रथम व द्वितीय वर्ष कला	अर्थमथन	४००० प्रत्येकी
	वाणिज्य विव,	५००० -
	संपदा,	७००० -
	शेतकरी, संघटन	८००० -
	साधना	१५००० -
	विज्ञान युग	१०००० -
	नवभारत	६००० -

शिफारस:-

१. व्यवस्था:- महाविद्यालयांमध्ये वाणिज्य शाखेचे प्रथम, द्वितीय व तृतीय वर्षांचे वर्ग अनुक्रमे ८७-८८-या शैक्षणिक वर्षापासून सुरु झालेले असल्याने व सध्या ते सर्व वर्ग व्यवस्थितपणे चालू असून त्यांना विद्यापीठाचे मंलग्नीकरण लाभलेले आहे.

त्यामुळे महाविद्यालयाकरिता आवश्यक असणा-या इमारत, ग्रंथालयाचा स्वतंत्र हॉल, मुलांची बैठकीची स्वतंत्र खोली, जिमखाना हॉल, आवश्यक तो कार्यालयीन कर्मचारीवर्ग यांची पूर्तीचीच व्यवस्था असल्याने त्याबाबतची अटीची पूर्तता झालेली असल्याचे आढळले.

२. परीक्षा:- त्याचबरोबर गेल्या वर्षी प्रथम वर्ष कला हा वर्ग सुरु झाला असून त्या वर्गाची सत्रांत परीक्षा, ऑक्टोबर १९९३ मध्ये झाली असून त्रैमासिक परीक्षा एप्रिल १९९४ मध्ये व्यवस्थितपणे घेतल्या असून त्रैमासिक परीक्षा घेतली असल्याचे दिसून आले.

53

महाराष्ट्र शासनाचे अधिसूचना क्र. १९९३/१४ दि. १५.०३.१९९३

महाराष्ट्र शासनाच्या अधिसूचना क्र. १९९३/१४ दि. १५.०३.१९९३

महाराष्ट्र शासनाच्या अधिसूचना क्र. १९९३/१४ दि. १५.०३.१९९३

३. विद्यार्थी पत्रिका :- जून १९९३ मध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचे पात्रता अंश विद्यापीठाच्या नियमानुसार भरून घेऊन विद्यापीठाकडे माठवून दिले होते. त्यानुसार विद्यापीठाकडून ३४ इतक्या विद्यार्थ्यांना अंतिम पात्रता मिळालेली आहे.

४. इतर :- शाहीणक दुष्टया विद्यापीठाच्या नियमांचे संतोष पालन करून अक्लून जून १९९३ ला सुखातील शासनाची मागण्यांनुसार मंत्री महोदयांच्या आरवासांनुसार महाविद्यालयाचे प्रथम वर्षे वगैरे विस्तार केले असून, त्यासाठी विद्यापीठाचे विविध शाखेतील विद्यार्थ्यांना अध्यापकवर्गाने सुखा महाविद्यालयाच्या नियमानुसार माहदुराकित पुस्तिका अर्ज भरून घेऊन विद्यापीठाकडे जमा करून परीक्षा केंद्र ठरवून घेतल्या जाऊ शकतील अशा सूचना देण्यात आल्या आहेत.

महाराष्ट्र शासनाने दि. ५ मे, १९९४ च्या शासन पत्रानुसार ३३-९४ मध्ये शासनाच्या अधिसूचना क्र. १९९३/१४ मध्ये सुधारणा करून विद्यापीठाच्या नियमानुसार माहदुराकित पुस्तिका अर्ज भरून घेऊन विद्यापीठाकडे जमा करून परीक्षा केंद्र ठरवून घेतल्या जाऊ शकतील अशा सूचना देण्यात आल्या आहेत.

शासनाने सन १९९३-९४ ची संलग्नता मान्य केल्याने मागील वर्षी सदर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना अर्जाकृत रिाक्षण मिळाले असे मानून सदर विद्यार्थ्यांना चालू वर्षी विद्यार्थ्यांच्या वार्षिक परीक्षेत बसण्यास महाराष्ट्र शासनाच्या अधिसूचना क्र. १९९३-९४ मध्ये सुधारणा करून विद्यापीठाच्या नियमानुसार माहदुराकित पुस्तिका अर्ज भरून घेऊन विद्यापीठाकडे जमा करून परीक्षा केंद्र ठरवून घेतल्या जाऊ शकतील अशा सूचना देण्यात आल्या आहेत.

ग) रिाफररती

1) As per attached sheet necessary eligible staff members must be appointed as early as possible.

3) Library Books worth 5000/- must be purchased.

Certified True Copy

PRINCIPAL

CSM's Arts & Commerce

Chakan, Tal-Khed, Dist.

८८१५-८८२०/१९९४/मो/-

(आयुक्त चौकशी समिती अध्यक्ष)

पुणे विद्यापीठ

54

जा.क्र.सीए/ २२०

गणेशाडिंड, पुणे-४११००७

दिनांक :- २०/०१/१९

मा.सचिव,
शिक्षण आणि सेवा योजन विभाग,
मंत्रालय, विस्तार प्लन,
मुंबई - ४०००३२.

विषय :

या महाविद्यालयाच्या जून १९८९ पासूनच्या संलग्नीकरणाबाबत परवानगी - पुणे विद्यापीठ कायदा १९७४ क्लम ४३ (४) अन्वये.

महोदय,

वरील विषयाच्या संदर्भात मला प्राप्त झालेल्या आदेशानुसार मी या प्रस्तावाबाबत वर नमूद केलेल्या महाविद्यालयाचा जून १९८९ पासून संलग्नीकरणासाठी- संलग्नीकरणाच्या नूतनीकरणासाठी/संलग्नीकरणाच्या विस्तारासाठी (स्वाभाविक / नैसर्गिक विस्तार/नव्याने सुरु करावयाचे पाठ्यक्रम) आलेला अर्ज आपल्या अवलोकनार्थी, माहितीसाठी व त्यावरील पुढील प्रक्रियेत, पुणे विद्यापीठ कायदा १९७४ क्लम ४३ (४) अन्वये परवानगीसाठी जोडत आहे.

आपणास पुढे असेही कळविण्यांत येते की, पुणे विद्यापीठाच्या कार्यकारी परिषदेने नेमलेल्या समितीमार्फत सदर अर्जाची तपासणी करण्यात आली असून सदर अर्जावर पुढील प्रक्रिया करण्यास शासनाची अनुमती मागावी असाही निर्णय करण्यात आला आहे.

या संदर्भात मी आपले लक्ष वरील विषयाच्या संदर्भातीलच शासन पत्र क्र.एनजीसी-३५८७/३९६/८७-विशि-२ दिनांक १२ नोव्हेंबर, १९८७ व्हे वेधू इच्छितो. सदर पत्रात आपणा विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयास तेथे सुरु असलेले विषय वा अभ्यासक्रमाच्या जून, १९८७ पासूनच्या संलग्नीकरणाचे नूतनीकरण व नैसर्गिक विस्ताराच्या प्रस्तावाबाबत पूर्वीच्याच अटींवर विद्यापीठ कायदा क्लम ४३ (४) अन्वये शासनाची पूर्वपरवानगी गृहित धरून क्लम ४३ (५) अन्वये पुढील कार्यवाही करून, विद्यापीठ कायदा क्लम ४३ (६) (७) अन्वये अंतिम प्रस्ताव शासनास सादर करावा असे शासनाकडील दिनांक ११ मे, १९८७ च्या पत्रान्वये कळविल्याचे नमूद केले होते. तसेच जून, १९८८ पासूनच्या नूतनीकरणाचे व नैसर्गिक विस्ताराचे प्रस्तावाबाबत विद्यापीठ कायदा क्लम ४३ (४) अन्वये शासनाची पूर्वपरवानगी गृहित धरून क्लम ४३ (५) अन्वये (उदा.स्थायिक चौकशी ती ली नेमणे इत्यादी) पुढील कार्यवाही विद्यापीठाने परस्पर करावी व क्लम (६) व (७) अन्वये शासनाच्या अंतिम

-- २ --

आदेशार्थी प्रस्ताव सादर करावेत, स्वदेय नव्हेतर ज्या महाविद्यालयाचे फक्त नव्याने विस्तार प्रस्ताव अस्तित्वात तेच प्रस्ताव शासनाच्या पूर्वपरवानगी वरिष्ठा फेब्रुवारी, १९८८ च्या अगोदर शासनास सादर करावेत असेही कळविले होते.

याच संदर्भात मी आपले लक्ष विद्यापीठाकडील पत्र जा.क्र.सीए/१०३५ दि.२१/२६ ऑक्टोबर, १९८८ व्हे देखील वेधू इच्छितो. सदर पत्रातही शासनाकडे महाविद्यालयाच्या संलग्नीकरणामुळे नूतनीकरण, तसेच संलग्नीकरणाचा नैसर्गिक विस्तार याबाबत स्थायी स्वभावात मान्यता मिळावी अशी विनंती करण्यात आली आहे.

वरील परिस्थितीत विद्यापीठ अधिकार मंडळाच्या निर्णयानुसार वरील महाविद्यालयाकडून संलग्नीकरणाच्या विस्तारासाठी (नव्याने सुरु करावयाचे पाठ्यक्रम) जे विषय/पाठ्यक्रमास परवानगी मागण्यात आली आहे तेवढेच विषय/पाठ्यक्रमाच्या पुढील प्रीप्रियेसाठी शासनाकडे या प्रस्तावाव्दारे परवानगी मागण्यात येत आहे. तसेच विस्ताराच्या विषयाबाबत खालीलप्रमाणे माहिती देण्यात येत आहे :-

अ.नं.	वर्ग	विषय	त्तर
७	पुनीय - वर्ष	वाणिज्य - अकाउंटन्सी - ३०५ - ३०५	
		अॅडमिनिस्ट्रेशन (मुन्स)	
		व अथ ३०५२२७	
		विषय	

U.C.M / B.B.A माहिती पत्र : 2009-2010.

शैक्षणिक वर्ष २००९-१०
अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात
नवीन अभ्यासक्रम/विषयांना मान्यता

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन आदेश क्रमांक एनजीसी २००९/(१७१/०९)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १४ जुलै, २००९

- पहा:-१) शासन निर्णय क्रमांक-एनजीसी२००९ / (३३/०९) / मशि-३,
दि.१८.०२.२००९ (Task Force)
२) संचालक, उच्च शिक्षण यांचे पत्र क्र. एनजीसी / ०९-१० / नवि महा अनु / मान्यता /
मशि २-३, ११६९, दि. २८.०५.२००९

शासन आदेश

महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ मधील कलम ८२(४) नुसार राज्यातील विद्यापीठांनी शासनाकडे अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात नवीन अभ्यासक्रम /विषयांना मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करावयाचे असतात. त्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २००९-१० साठी राज्यातील विद्यापीठांकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची शासन निर्णय क्रमांक-एनजीसी२००९/ (३३/०९) / मशि-३, दि.१८.०२.२००९ अन्वये स्थापित कृतिसमितीद्वारे छाननी करण्यात आली. कृती समितीचे अभिप्राय / शिफारशी व विद्यापीठांच्या शिफारशी विचारात घेऊन महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ मधील कलम ८२(५) व ८३(५) अन्वये शासनास प्राप्त अधिकारानुसार अस्तित्वात असलेल्या मह विद्यालयात पुढील विवरणात नमूद केल्यानुसार नवीन अभ्यासक्रम/ विषयांना खालील अटी व शर्ती च्या अधिनियम १९९४ च्या अन्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

विद्यापीठाचे नाव : मुंबई विद्यापीठ मुंबई जिल्हा		
अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नाव	अभ्यासक्रम/विषय
१.	वसोवा एज्युकेशन ट्रस्टचे, श्रीमती कमला मेहता व्ही. डब्ल्यू. ए. कॉलेज ऑफ कॉमर्स, ७ बंगला, वसोवा, अंधेरी (पश्चिम), मुंबई-४०० ०६१.	टि.वाय.बी.कॉम. (बिझनेस मॅनेजमेंट) (पेपर I,II,III)
२.	श्री. हारि एज्युकेशनल ट्रस्टचे, सेंट रॉक्स डिग्री कॉलेज ऑफ कॉमर्स अँड सायन्स, एम.एम.सी. स्कूल बिल्डींग, तळेपाखाडी, एकसर व्हिलेज, एक्वारिआ क्लब जवळ, बोरिवली (पश्चिम), मुंबई-४०० ०९२.	टि. वाय. बी. कॉम. (अप्लाइड कंपोनेंट) (कॉम्प्युटर सिस्टम अँड एप्लीकेशन)
३.	के. पी. बी. हिंदुजा वाणिज्य महाविद्यालय, ३१५, नवीन चर्चा रोड, मुंबई-४०० ००४.	टि.वाय.बी. कॉम. (बिझनेस मॅनेजमेंट) (पेपर I,II,III)
४.	डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीचे, किर्ती एम. डुंगरसी कॉलेज ऑफ आर्ट्स, सायन्स अँड कॉमर्स, कशिनाथ धुरू रोड, ऑफ वीर सावरकर मार्ग, आगर बाजार जवळ, रादर (पश्चिम), मुंबई - ४०० ०२८.	टि.वाय.बी.ए. (सायकॉलॉजी) (६ युनिट)
५.	विद्या प्रसारक मंडळाचे, कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, मिठगर रोड, मुलुंड (पूर्व), मुंबई- ४०० ०८१.	एफ.वाय.बी.ए. (कन्नड)
६.	गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे, डॉ. टो. के. टोपे कला आणि वाणिज्य रात्र महाविद्यालय, परेल, मुंबई- ४०० ०१२.	टि वाय. जी. कॉम. (एप्लाइड योनेट) (डायरेक्ट अँड इनडायरेक्ट टेक्नेशन)

शैक्षणिक वर्ष २००९-१० अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात नवीन अभ्यासक्रम/विषयांना मान्यता
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन आदेश क्रमांक एनजीसी २००९/(१७१/०९)/मशि-४, दिनांक : १४ जुलै, २००९

अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नाव	अभ्यासक्रम/विषय
१३६	शिव छत्रपती कला व वाणिज्य महाविद्यालय, विद्यानगर वडगाव बुद्रुक, ता. हवेली, जि.पुणे	१.एम.कॉम. - अडव्हन्सड कॅसट अकाउंटिंग अँड कॅसट सिस्टम्स २.एम.कॉम. - अडव्हन्सड बँकिंग अँड फाइन्स ३.एम.कॉम. - अडव्हान्स अकाउंटिंग ४.एम.कॉम. - मॅनेजमेंट अकाउंटिंग ५.एम.कॉम. - स्ट्रॅटिजिक मॅनेजमेंट
१३७	इंद्रायणी महाविद्यालय, तळगाव दाभाडे ४१०५०७, ता. मावळ, जि.पुणे	बी.कॉम. - (को - ओपरेशन)
१३८	शानसागर आर्ट्स अण्ड कॉमर्स कॉलेज, बालवाडी, ता. हवेली, जि.पुणे	१. पी.जी. डिप्लोमा इन टॅक्सेशन २. पी.जी.डिप्लोमा इन बँकिंग
१३९	लीलायती कॉलेज, सर्वे न १३९-२ वरजे मालवाडी, ता. हवेली, जि.पुणे	१.बी.कॉम. - अडव्हान्स अकाउंटिंग २.बी.कॉम. - ऑडिटिंग अँड टॅक्सेशन ३.बी.कॉम. - बिझनेस इकॉनॉमिक्स ४.बी.कॉम. - बिझनेस मॅनेजमेंट ५.बी.कॉम. - बी कॉम (मॅनेजीरियल इकॉनॉमिक्स) ६.बी.कॉम. - मॅनेजमेंट अँड स्टॅटिस्टिक्स ७.बी.बी.एम.
१४०	संघवी केशरी कला व वाणिज्य महाविद्यालय, फिनोलेक्स कंपनीसमोर, ता. हवेली, जि.पुणे	१. बी.ए. २. बी.सी.ए.
१४१	कला वाणिज्य बी. बी. ए. महाविद्यालय, वडगाव तालुका मावळ, जिल्हा पुणे, ता. मावळ, जि.पुणे	बी.बी.ए.
१४२	कला व वाणिज्य महाविद्यालय, चाकण, आगरवाडी रोड, ता. खेड, जि.पुणे	१. बी.बी.ए. २. बी.बी.एम ३. बी.सी.ए.
१४३	साहेबराव शंकरराव धमबरे कला वाणिज्य महाविद्यालय, तळगाव धमबरे, ता. शिरूर, जि.पुणे	१. बी.सी.ए. २. सर्टिफिकेट कोर्स इन इंग्लिश लिटरेचर
१४४	डॉ बी एन पुरंदरे कला व श्रीमती एस जी गुप्ता वाणिज्य महाविद्यालय, लोणावळ, चळवण, ता. मावळ, जि.पुणे	बी.कॉम. - इन्व्हेस्ट्मेंट्स, ट्रांसपोर्ट अँड टूरिझम
१४५	विलास तांबे महिला महाविद्यालय, मु पो तूर, ता. जुन्नर, जि.पुणे	१. एम.ए. - अर्थशास्त्र २. एम.ए. - मराठी ३. एम.कॉम. - बिझनेस अँडमिनीस्ट्रेशन
१४६	भारतरत्न डॉ बाबासाहेब आंबेडकर महाविद्यालय, ८५ शिंदे सरकार वाडा , आंध्र , पुणे - ७ , ता. हवेली, जि.पुणे	१. बी.ए. - अर्थशास्त्र २. बी.ए. - इंग्रजी ३. बी.सी.ए.
१४७	बालाजी कला वाणिज्य विज्ञान महाविद्यालय, ताथवडे वाकड पोलिस चौकी समोर मुंबई बॅंगलोर बायपास, ता. मुळशी, जि.पुणे	१. बी.एस्सी. - एनवायरमेंटल सायन्स २. बी.एस्सी. - इलेक्ट्रॉनिक्स ३. बी.एस्सी. - मायक्रोबायोलॉजी
१४८	चां ता बोरा महाविद्यालय, शिरूर, ता. शिरूर, जि.पुणे	एम.सी.ए.
१४९	कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, नारायणगाव, ता. जुन्नर, जि.पुणे	१. एम.ए. - इतिहास २. बी.बी.ए. ३. बी.सी.ए.

शासन आदेश क्रमांक: एनजीसी २०२०/(१०४/२०)/मशि-४

अ.क्र.	संस्थेचे/महाविद्यालयाचे नाव	प्रस्तावित नवीन अभ्यासक्रम/विषय
१	२	३
५६	मराठा विद्या प्रसारक समाज नाशिक, म.वि.प्र.समाजाचे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, ओझर कॉलेज (मिग), पत्ता- टिळक नगर, ओझर (मिग), ता.निफाड, जि.नाशिक, पिन-४२२२०६	विज्ञान व तंत्रज्ञान-एम.एस्सी- अनॅलिटिकल केमिस्ट्री, एम.एस्सी. फिजिक्स
५७	डांग सेवा मंडळ, दादसाहेब बीडकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय, ता.पेठ, जि.नाशिक, पिन-४२२२०८	विज्ञान व तंत्रज्ञान- एम.एस्सी.अनॅलिटिकल केमिस्ट्री, एम.एस्सी. बॉटनी वाणिज्य व व्यवस्थापन-एम.कॉम-बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन मानवविज्ञान-एम.ए.-अर्थशास्त्र
५८	वरवंड ग्राम शिक्षण संस्था, इ.स.दिवेकर महाविद्यालय, वरवंड, ता.दोंड, जि.पुणे, पिन-४१२२१५	मानवविज्ञान-एम.ए.-मानसशास्त्र, विज्ञान व तंत्रज्ञान-एम.एस्सी.- अनॅलिटिकल केमिस्ट्री, एम.एस्सी.-बॉटनी
५९	एशियन अकॅडमी ऑफ एज्युकेशन अँड रिसर्च एशियन कॉलेज ऑफ सायन्स अँड कॉमर्स, पत्ता-२८/१५/१६ नव्हे धायरी रोड,(पारी कंपनी चौक), पुणे, ता.हवेली (महानगर पालिका हद्द वगळून),जि.पुणे, पिन-४११०४१	वाणिज्य व व्यवस्थापन-एम.कॉम, बी.कॉम-अॅडमिनिस्ट्रेशन इंग्रजी, बी.कॉम-ई- कॉमर्स विज्ञान व तंत्रज्ञान-एम.एस्सी.-कॉम्प्युटर अप्लिकेशन, बी.एस्सी.-मायक्रोबायोलॉजी
६०	समर्थ रुरल एज्युकेशनल इन्स्टिट्यूट समर्थ कॉलेज ऑफ कॉम्प्युटर सायन्स, पत्ता- बांगरवाडी, ता.जुन्नर जि.पुणे, पिन-४१२४१०	विज्ञान व तंत्रज्ञान-एम.एस्सी.- कॉम्प्युटर सायन्स, एम.एस्सी. कॉम्प्युटर अप्लिकेशन
६१	चाकण शिक्षण मंडळ, कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पत्ता-चाकण, आगरवाडी रोड, ता.खेड, जि.पुणे, पिनकोड-४१०५०१	वाणिज्य व व्यवस्थापन-एम.कॉम
६२	राजमाता जिजाऊ शिक्षण प्रसारक मंडळ, कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पत्ता- लांडेवाडी, भोसरी, ता. पिंपरी चिंचवड (महानगरपालिका हद्द), जि.पुणे पिन-४११०३९	मानवविज्ञान- बी.लिब अँड आय.एस्सी(बॅचलर लायब्ररी अँड इन्फॉर्मेशन सायन्स), एम.ए.-अर्थशास्त्र, एम.ए.इंग्रजी, एम.ए.-इतिहास

पृष्ठ २३ पैकी १०

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ :

अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांमध्ये
नवीन अतिरिक्त तुकड्यांना मान्यता
देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन आदेश क्रमांक एनजीसी २०२०/(१०५/२०)/मशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक: ३१ जुलै, २०२०.

संदर्भ: १) शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१७/(२०८/१७)/मशि-४, दि.१३.०९.२०१७.

२) सन २०२० चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र.०९ दिनांक २५.०६.२०२०.

शासन आदेश

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९, संदर्भ क्र.२ येथील दि.२५.०६.२०२० चे अध्यादेश आणि संदर्भ क्र.१ येथील दि.१३.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार राज्यातील अकृषि विद्यापीठांनी शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी नवीन अतिरिक्त तुकड्यांचे प्रस्ताव मान्यतेसाठी शासनाकडे सादर केले आहेत. सादर प्रस्तावांची संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या निकषांनुसार छाननी करण्यात आली. विद्यापीठांच्या शिफारशीच्या अनुषंगाने शासन स्तरावर केलेल्या छाननीनुसार पात्र ठरलेल्या प्रस्तावांना महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (४) (घ) तसेच त्याखालील परंतुकान्वये शासनास प्राप्त अधिकारानुसार अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात पुढील विवरणात नमूद केल्यानुसार नवीन अतिरिक्त तुकड्यांना खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून कायम विना अनुदान तत्वावर मंजूरी देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	संस्थेचे/महाविद्यालयाचे नाव	प्रस्तावित नवीन तुकडी/ जलदगती तुकडी नियमित करणे
१	३	४
मुंबई विद्यापीठ, मुंबई		
१	डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीचे किर्ती ए. लुंगरसी कॉलेज ऑफ आर्ट्स, सायन्स अँड कॉमर्स, काशीनाथ धरु रोड, वीर सावरकर मार्ग, आगार बाजार जवळ, दादर (प.) मुंबई ४०० ०२८	बी.एम.एस.
२	नवनीत एज्युकेशन सोसायटीचे नाईट डिग्री कॉलेज ग्लोडरलेन म्युसिपल शाळा इमारत, बेलसिस पुल, रेल्वे स्टेशनच्या समोर, मुंबई सेंट्रल-४०० ००८	बी.कॉम (१२०-२४०)

शासन आदेश क्रमांक: एनजीसी २०२०/(१०५/२०)/मशि-४

अ. क्र.	संस्थेचे/महाविद्यालयाचे नाव	प्रस्तावित नवीन तुकडी/ जलदगती तुकडी नियमित करणे
१	३	४
३८	एशियन अकॅडमी ऑफ एज्युकेशन अँड रिसर्च एशियन कॉलेज ऑफ सायन्स अँड कॉमर्स, पत्ता- २८/१५/१६ नऱ्हे धायरी रोड,(पारी कंपनी चौक), पुणे, ता.हवेली (महानगर पालिका हद्द वगळून), जि.पुणे, पिन-४११०४१	वाणिज्य व व्यवस्थापन-बी.कॉम विज्ञान व तंत्रज्ञान-एम.एस्सी. कॉम्प्युटर सायन्स
३९	चाकण शिक्षण मंडळ, कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पत्ता-चाकण, आगरवाडी रोड, ता.खेड,जि.पुणे, पिनकोड-४१०५०१	वाणिज्य व व्यवस्थापन-बी.कॉम
४०	खे.ता.शि.प्र. मंडळ, साहेबरावजी बुट्टेपाटील महाविद्यालय, पत्ता-राजगुरुनगर,ता.खेड, जि.पुणे	वाणिज्य व व्यवस्थापन-बी.कॉम
४१	सिंहगड टेक्नीकल एज्युकेशन सोसायटी, सिंहगड इन्स्टिट्युट हॉटेल मॅनेजमेंट अँड केटरिंग टेक्नॉलॉजी पत्ता-गट नं-३०९, कुसगाव बु. लोनावळा-४१०४०१ (मावळ), ता.मावळ, जि.पुणे	विज्ञान व तंत्रज्ञान-बी.एस्सी (एच.एस) बॅचलर ऑफ हॉस्पिटॅलिटी स्टडीज
४२	राजमाता जिजाऊ शिक्षण प्रसारक मंडळ, कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पत्ता-लांडेवाडी, भोसरी, ता. पिंपरी चिंचवड (महानगरपालिका हद्द), जि.पुणे पिन-४११०३९	वाणिज्य व व्यवस्थापन-बी.कॉम, वाणिज्य व व्यवस्थापन-एम.कॉम, मानवविज्ञान-बी.ए.
४३	कॅम्प एज्युकेशन सोसायटी डॉ. अरविंद बी.तेलंग इन्स्टिट्युट ऑफ हॉटेल मॅनेजमेंट पत्ता-प्लॉट नं. जी/पी/ १५९ जी. ब्लॉक एम.आय.डी.सी. चिंचवड पुणे-४११०१९, ता.पिंपरी चिंचवड (महानगरपालिका हद्द) जि.पुणे	विज्ञान व तंत्रज्ञान-बी.एस्सी (एच.एस) बॅचलर ऑफ हॉस्पिटॅलिटी स्टडीज
४४	पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळ, मामासाहेब मोहोळ महाविद्यालय, पत्ता-४८-१अ, एरडवणा,पौडरोड, पुणे,ता.पुणे (महानगरपालिका हद्द) जि.पुणे, पिन-४११०३८	वाणिज्य व व्यवस्थापन-बी.कॉम, मानवविज्ञान-बी.ए.
४५	पीपल्स एज्युकेशन सोसायटी, डॉ. आंबेडकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पत्ता-जयजवाननगर, येरवाडा,पुणे-६, ता.-पुणे (महानगरपालिका हद्द), जि.पुणे	मानवविज्ञान-बी.ए.
४६	द.पी.जी.के. मंडळ, एच.व्ही. देसाई महाविद्यालय, पत्ता-देसाई ब्रदर्स विद्याभवन,५९६ बुधवार पेठ, ता.पुणे (महानगरपालिका हद्द), जि.पुणे	विज्ञान व तंत्रज्ञान-एम.एस्सी. मायक्रोबायोलॉजी

पृष्ठ १२ पैकी ६

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
LAW AND JUDICIARY DEPARTMENT

MAHARASHTRA ACT No. VIII OF 2004

THE MAHARASHTRA STATE PUBLIC SERVICES
(RESERVATION FOR SCHEDULED CASTES,
SCHEDULED TRIBES, DENOTIFIED TRIBES
(*VIMUKTA JATIS*), NOMADIC TRIBES, SPECIAL
BACKWARD CATEGORY AND OTHER
BACKWARD CLASSES) ACT, 2001.

(As modified upto the 9th April, 2018)

PRINTED IN INDIA BY THE MANAGER GOVERNMENT PRESS AND STATIONERY
EXCESS, BILGAPEL AND PUBLISHED BY THE DIRECTOR, GOVERNMENT
PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, MAHARASHTRA STATE.
MUMBAI-400 001.

[Price / Rs. 10-00]

2004 (Mah.VIII)

10

**THE MAHARASHTRA STATE PUBLIC SERVICES
(RESERVATION FOR SCHEDULED CASTES,
SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES
(*VIMUKTA JATIS*), NOMADIC TRIBES, SPECIAL
BACKWARD CATEGORY AND OTHER BACKWARD
CLASSES) ACT, 2001.**

CONTENTS

Preamble.

Sections.

1. Short title, extent and commencement.
2. Definitions.
3. Applicability.
4. Reservation and percentage.
5. Reservation in promotion.
6. Carrying forward of reserved vacancies.
7. Responsibility and powers of compliance of Act.
8. Penalty.
9. Powers to call for records.
10. Representation in selection committee.
11. Irregular appointments void.
12. Protection of action taken in good faith.
13. Power to make rules.
14. Provisions of this Act to be in addition to any other law for the time being in force.
15. Savings.
16. Power to remove difficulties.

M. 210-1

2004 : Msh.VIII]

MAHARASHTRA ACT NO. VIII OF 2004¹

[THE MAHARASHTRA STATE PUBLIC SERVICES (RESERVATION FOR SCHEDULED CASTES, SCHEDULED TRIBES, DE-NOTIFIED TRIBES (PHARSI JATIS), NOMADIC TRIBES, SPECIAL BACKWARD CATEGORY AND OTHER BACKWARD CLASSES) ACT, 2004.]

(This Act received the assent of the Governor on the 20th January 2004, assent was first published in the Maharashtra Government Gazette, Part IV, on the 22nd January 2004.)

Enacted by Msh. 3 of 2004 ** (1-9-2004) @

An Act to provide for the reservation of vacancies in a public services and posts in favour of the persons belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Havasi Jatis), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes of Citizens and for matters connected therewith or incidental thereto.

WHEREAS it is expedient to provide for the reservation of vacancies in public services and posts in favour of the persons belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Havasi Jatis), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes of Citizens and for matters connected therewith or incidental thereto; it is hereby enacted in the Fifty-second Year of the Republic of India as follows:—

1. (1) This Act may be called the Maharashtra State Public Services (Reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Havasi Jatis), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes) Act, 2004.

State and other reserved areas.

(2) It shall extend to the whole of the State of Maharashtra.

(3) It shall come into force on such² date as the State Government may, by notification in the Official Gazette, appoint.

2. In this Act, unless the context otherwise requires:—

Definition:

(a) "appointing authority" in relation to public services and posts means the authority empowered to make appointments to such services or posts;

(b) "De-notified Tribes (Havasi Jatis)" means the Tribes declared as such by the Government from time to time;

(c) "establishment" means any office of the Government or of a local authority or statutory authority constituted under any Act of the State Legislature for the time being in force, or a University or a Company, a Corporation or a Co-operative Society in which share capital is held by the Government or any Government aided Institution.

1. The Statement of Objects and Reasons, see Maharashtra Government Gazette, dated the 10th July 2004, Extraordinary, Part IV, page 125.

2. 1905 (Nashik) 1809 (Nashik) 2004, General Administration Department, No. BCC-2000/2017/C.K. No. 24/2004 (14.8), dated the 19th January 2004.

** Maharashtra Ordinance No. 2007 of 2015 was repealed by Msh. 3 of 2016, s. 3 (d).

@ This indicates the date of commencement of Act.

2 Maharashtra State Public Service (Reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-scheduled Tribes/Wanderer-Jains), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes) Act, 1961

Explanation. — For the purposes of this clause the expression "Government aided institutions" shall also include institutions or industries which have been given either prior to coming into force of this Act or thereafter, aid in the form of Government loan at concessional rates or any other pecuniary concessions by Government, or is recognised, licensed, supervised or controlled by Government ;

(a) "Government" means the Government of Maharashtra;

(b) "Group 'A', 'B', 'C' or 'D'" means the posts falling within the Group 'A', 'B', 'C' or 'D', as the case may be, as classified by Government by issuing general or special orders issued in this behalf, from time to time;

(c) "Nomadic Tribes" means the Tribes wandering from place to place in search of their livelihood as declared by Government from time to time;

(d) "Other Backward Classes" means any socially and educationally backward classes of citizens as declared by the Government and includes Other Backward Classes declared by the Government of India in relation to the State of Maharashtra;

(e) "prescribed" means prescribed by rules framed by the Government under this Act;

(f) "public services and posts" means the services and posts in connection with the affairs of the State and includes services and posts in, —

(i) a local authority ;

(ii) a co-operative society established under the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960, in which Government is a shareholder;

(iii) a Board or a Corporation or a statutory body established by or under a Central or a State Act which is owned and controlled by the Government or a Government Company as defined in section 817 of the Companies Act, 1956 ;

(iv) an educational institution owned and controlled by the Government, which receives grant-in-aid from the Government including a university established by or under a Maharashtra Act ;

(v) any establishment ; and

(vi) respect of which reservation was applicable by Government orders on the date of commencement of this Act and which are not covered under sub-clauses (i) to (v);

* See also the companies Act, 1911 (19 of 1913).

Mah.
SSTV
of
1961.
1 of
1961.

2004: Act VIII] *Reservations in Public Services (Reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Denotified Tribes (Havildar Jats), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes) Act, 2004* 3

(j) "recruitment year" means the English calendar year during which the recruitment is actually made;

(k) "reservation" means the reservation of post in the services for the members of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Denotified Tribes (Havildar Jats), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes;

(l) "Scheduled Caste" and "Scheduled Tribe" shall have the meanings respectively assigned to them in the clauses (24) and (25) of Article 366 of the Constitution of India;

(m) "Special Backward Category" means socially and educationally backward classes of citizens declared as a Special Backward Category by the Government.

3. (1) This Act shall apply to all the appointments made in public services and posts, *applicable except—*

(a) the super specialised posts in Medical, Technical and Educational field;

(b) the posts to be filled by transfer or deputation;

(c) the temporary appointments of less than forty-five days duration; and

(d) the posts which is single (isolated) in any cadre or grade.

(2) The State Government shall, while entering into or renewing an agreement with any contractor for the grant of any aid as provided in the explanation to clause (c) of section 2, incorporate a condition for compliance with the provisions of this Act, by such establishment.

4. (1) Unless otherwise provided by or under this Act, the posts reserved for the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Denotified Tribes (Havildar Jats), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes shall not be filled to by the candidates not belonging to that caste, tribe, category or class for which the posts are reserved. *Reservation of percentage*

(2) Subject to other provisions of this Act, there shall be posts reserved for the persons belonging to the Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Denotified Tribes (Havildar Jats), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward

4 *Admission into Public Service (Reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Havale-Jats), Nomadic Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes) Act, 1961* [2004 (Maha VIII

Classes, at the stage of direct recruitment in public services and posts specified under clause (2) of section 2, as provided below :—

Description of Caste/Tribe/Category/Class	Percentage of vacancies or seats to be reserved
(1) Scheduled Castes ..	15 per cent.
(2) Scheduled Tribes ..	7 per cent.
(3) De-notified Tribes (A) ..	3 per cent.
(4) Nomadic Tribes (B) ..	2.5 per cent.
(5) Nomadic Tribes (C) ..	1.5 per cent.
(6) Nomadic Tribes (D) ..	2 per cent.
(7) Special Backward Category ..	2 per cent.
(8) Other Backward Classes ..	19 per cent.
Total ..	52 per cent :

Provided that, Government may, by an order in the Official Gazette, provide that the percentage of reservation for Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Havale-Jats), Nomadic Tribes, Special Backward Categories and Other Backward Classes, in all posts, shall be on the basis of latest census record of population of the—

- (i) State, in the case of State cadre posts, and
- (ii) concerned district, in the case of district cadre posts :

Provided further that, the principle of "Creamy Layer" shall be applicable to all categories mentioned above except Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

Explanation 1—For the purposes of this sub-section, the expressions "De-notified Tribes (A)", "Nomadic Tribes (B)", "Nomadic Tribes (C)" and "Nomadic Tribes (D)" shall mean such Tribes or sub-Tribes, declared by Government, by general or special orders issued in this behalf, from time to time, to be "The De-notified Tribes (A)", "Nomadic Tribes (B)", "Nomadic Tribes (C)" and "Nomadic Tribes (D)".

Explanation 2—For the purposes of this sub-section, the expression "Creamy Layer" means the persons falling in the category of "Creamy Layer" as declared by Government in the Social Justice, Cultural Affairs and Sports Department by general or special orders issued in this behalf, from time to time :

2004: Msk. VIII] Maharashtra State Public Service (Reservation for Scheduled Caste, Scheduled Tribes, De-merged Tribes (Hemite Tribes), Jains and Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes) Act, 2004 5

Provided also that, if on the date of coming into force of this Act, if any additional reservation is in force for the Scheduled Tribes in Nashik, Dhule, Nandurbar, Raigad, Yavatmal, Chandrapur and Gadchiroli districts for direct recruitment in Group C and D posts, under any Government orders, such reservation shall continue to be in force till such orders are modified or revoked.

[Provided also that, on the date preceding the date of formation of the Palghar District, that is preceding the 31st August 2014, the reservation including additional reservation for the Scheduled Tribes which was in force in the then Thane District for direct recruitment in Group 'C' and Group 'D' posts, under any Government orders, shall continue to be in force with effect from the 1st August 2014 in the Palghar District till such orders are modified or revoked; and on or after the 1st August 2014, the reservation for direct recruitment in Group 'C' and Group 'D' posts in the Thane District existing from the 1st August 2014, after division of the then Thane District, shall be as provided in the Table under this sub-section.]

(1) The reservation specified for the categories mentioned at serial numbers (5) to (6) (both inclusive) in the table under sub-section (2) shall be non-transferable. If suitable candidates for the posts reserved for any of the said categories are not available in the same recruitment year, the posts shall be filled by appointing suitable candidates from any of the other said categories.

(4) In all posts at the divisional level or district level the percentage of reservation occurring in a recruitment year in such categories of Group-C and Group-D posts as may be notified by the Government in this behalf, shall be maintained at such divisional or district level only.

8. (1) The reservation in promotion shall be at all stages of promotion.

Reservation in promotion.

(2) On the date of coming into force of this Act, if any Government orders providing for reservation for any posts to be filled by promotion, are in force, the same shall continue to be in force unless modified or revoked, by Government.

8. (1) If in respect of any recruitment year, any vacancy reserved for any category of persons under sub-section (2) of section 4 remains unfilled, such vacancy shall be carried forward upto five years in case of direct recruitments and three years in case of promotion.

Carrying forward of unreserved vacancies.

Provided that, on the date of commencement of this Act, if any Government orders regarding filling up the posts, in case of non-availability of Backward Class candidates are in force, such Government orders shall continue to be in force unless modified or revoked, by Government.

(2) When a vacancy is carried forward as provided in sub-section (1) it shall not be created against the quota of the vacancies reserved for the concerned category of persons for the recruitment year to which it is carried forward.

Provided that, the appointing authority may, at any time undertake a special recruitment drive to fill up such unfilled vacancies and if such vacancies remain unfilled even after such special recruitment drive then, it shall be filled up in the manner prescribed by Government.

1 The word "Thane" was defined with effect from 31st August 2014, by Sdk. 3 of 2014, s.2(a)
2 This Part was added by Sdk. 1 of 2014, s. 5(b).

6. *Adhikaridha Jatho Public Services (Reservation) Ke Kanchhodh'* [1981] Mah. VIII
 Caste, Scheduled Tribes, De-scheduled Tribes (Tribe-like Jatho), Menadhe
 Tribes, Special Backward Category and Other Backward Classes) Act, 1981

Responsibility and power of compliance of Act. 7. (1) The Government may, by order in writing, entrust upon every appointing authority or any officer under such authority, with the responsibility of ensuring the compliance with the provisions of this Act.

(2) The Government may, in the like manner, invest the appointing authority or officer referred to in sub-section (1), with such powers or authority as may be necessary for such authority or officer to effectively discharge such duty assigned to such authority or officer, under sub-section (1).

Penalty. 8. (1) Any appointing authority or officer or employee entrusted with the duty or responsibility under sub-section (1) of section 7 who willfully acts in a manner intended to contravene or defeat the purposes of this Act shall, on conviction, be punished with imprisonment for a term which may extend to ninety days or fine which may extend to five thousand rupees, or with both.

(2) No court shall take cognizance of an offence punishable under this section except with the previous sanction of the Government or officer authorized in this behalf by the Government.

Power to call for records. 9. When it comes to the notice of the Government or is brought to its notice, that, any person belonging to any of the categories specified in sub-section (2) of section 4 is adversely affected, on account of non-compliance with the provisions of this Act or the rules made thereunder or the Government orders in this behalf, by any appointing authority, it may call for such records and pass such appropriate order as deemed fit.

Representation in selection committee. 10. (1) The Government may, by order, provide for nomination of officers belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes in the selection, screening and departmental promotion committee for the purpose of selecting persons for appointment or promotion, as the case may be, to public services and posts.

(2) The Government may, by order, grant such concession in respect of fees for any competitive examination or such other similar examinations or interviews, and relaxation in upper age limit as it may be considered necessary in favour of the categories of persons specified in sub-section (1) of section 4.

(3) The Government orders in force on the date of the commencement of this Act, in respect of concessions and relaxation including concessions in fees for any competitive examinations or such other similar examinations or interview and relaxation in the upper age limit shall continue to be applicable, unless modified or revoked, by Government.

Regular appointment void. 11. Any appointments made, in contravention of the provisions of this Act shall be void.

Protection of action taken in good faith. 12. No suit, prosecution or other legal proceedings shall be against any authority or person for anything done or purported to have been done in good faith in pursuance of the provisions of this Act or the rules made thereunder.

2000: 32th VIII] *Amendment to Public Service (Reservation for Scheduled Caste, Scheduled Tribe, Backward Tribe / Backward Class, Minority Tribe, Special Backward Category and Other Backward Class) Act, 2000* 3

13. (1) The Government may, by notification in the Official Gazette, make rules to carry out the purposes of this Act. Power to make rules

(2) Every rule made under this Act shall be laid, as soon as may be, after it is made, before each House of the State Legislature, while it is in session for a total period of thirty days, which may be comprised in one session or in two or more consecutive sessions, and if, before the expiry of the session in which it is so laid or the session immediately following, both Houses agree in making any modification in rule or both Houses agree that the rule should not be made, and notify their decision to that effect in the Official Gazette, the rule shall, from the date of publication of such decision in the Official Gazette, have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be; and, however, that any such modification or amendment shall be without prejudice to the validity of anything previously done or ordered to be done under the rule.

14. The provisions of this Act shall be in addition to and not in derogation of the provisions contained in any other Act, for the time being in force. Provisions of this Act to be in addition to any other law for the time being in force

15. The provisions of this Act shall not apply to cases in which selection process has already been initiated before the commencement of this Act, and such cases shall be dealt with in accordance with the provisions of law and Government orders as they stand before such commencement. Group

Explanation.—For the purposes of this section, the selection process shall be deemed to have been initiated where, under the relevant service rules,—

(i) recruitment is to be made on the basis of written test or interview only, and such written test or the interview, as the case may be, has started; or

(ii) recruitment is to be made on the basis of both, the written test and interview and such written test has started.

16. (1) If any difficulty arises in giving effect to the provisions of this Act, the Government may, on occasion arises, by an order published in the Official Gazette, do anything not inconsistent with the provisions of this Act, which appears to it to be necessary or expedient for removing the difficulty. Power to remove difficulties

Provided that, no such order shall be made after the expiry of a period of two years from the date of commencement of this Act.

(2) Every order made under this section shall be laid, as soon as may be, after it is made, before each House of the State Legislature.

HE 270-3.817 32a-3.2010

PRINTED AT THE GOVERNMENT PRESS, COCHIN.